



Sessizlik...

Dafni'nin sahnede olduğu sırada duyabildiği tek şey bu: Kocaman, insanı içine hapseden bir sessizlik. Karanlık sahnede durup seyircilere ayrılan bölümü seyrediyor. Arada bir sessizliği bozmak için fırçayı kovaya batırıyor. Yerleri silmeye devam ediyor. Suyun şıptısı sahneden salona yayılıp tavana hâlâ yankılanan kahkahalara karışıyor. Fırçası yalnızca sahnedeki tozu değil, ayak seslerini de siliyor.

Salonun loş ışığında, kadife kırmızı koltuklar sanki yıpranmış, eskimiş gibi görünüyor Dafni'nin gözüne. Bir süredir içinde adını koyamadığı bir his var. Kendini buraya ait görmüyor. Oysa evi diyebileceği tek yer burası. Yıllardır bu tiyatrodaki yaşıyor. Bay Duran'ın "Dafni Agat'ın Kırmızı Şalı" oyununu oynadığı o yağmurlu günden beri. Duran Komedi Tiyatrosu'nun tüm oyuncularını, kendi çocukları gibi bakıp büyütmüşlerdi onu. Binanın arka tarafında, dağlara bakan odalarda yaşayan tüm 'Duran ailesi' gibi, Dafni'nin de evi oldu tiyatro. Yağmurun aralıksız yağdığı uzun kış aylarında, odasının penceresinden dışarı bakar, dağların arkasında güneşli günlere uyanan çocukların yaşadığını düşlerdi. Onların

evi, çok farklı olmalıydı. Haftada iki, bazen üç gece oynanan oyunları, bundan başka bir eğlencesi olmadığı ya da yıllardan beri bütün kasaba halkı öyle yapageldiği için neredeyse hiç kaçırmadan, kimi zaman onlarca defa yeniden ve yeniden izlemeyi alışkanlık edinen Günişığıbucağı halkının doldurduğu bir salonları yoktu mesela...

Dafni'nin odasına sahnenin arkasındaki kulisten geçilirdi. Kulise açılan uzun, dar koridorun iki yanındaki odalarda oyuncular kalırdı. Koridorun sonundaki ahşap kapının üzerinde süslü harflerle 'Dafni Agat'ın Düşler Odası' yazardı. Kapıdan içeri girerler, hemen anlarlardı bunun ne anlama geldiğini. Dafni odasını, eski oyunların kullanılmayan dekorlarıyla donatmıştı. Bir köşede, "Şamatacı Korsanlar Adası" adlı oyunun muhteşem hazine sandığı durmaktaydı. Sandığın yarı açık kapağının altından parlak taşlar, sahte mücevherler, ışıl ışıl pusulalar, yaldızlı çikolata kâğıtlarıyla kaplanmış altın renkli paralar görünürdü. Başka bir köşede, "Yenilmez Savaşçı Bartalameus"un tahtadan yapılmış, efsanevi tek boynuzlu atı duruyordu. Atın yanında "Kaptan Kabasakal Atlantis Büyücüsüne Karşı"da kullanılan denizkızı maketi, başında altın sarısı peruğuyla, "Aleaddin'in Şakacı Lambası"ndaki uçan halının üzerinde boylu boyuna uzanmıştı.

Odayı, üzerinde mum görünümündeki onlarca ampul bulunan devasa bir avize aydınlatıyordu. Duvarlarda çeşitli oyunlarda kullanılan maskeler, renkli afişler asılıydı. Kostüm odasından almasına izin verilen, artık kullanılmayan kostümler, ipekli, dantelli, kabarık etekli elbiseler, tüllerle süslü yatağının başucunda, askılarda asılı dururdu. İşte Dafni, Duran Komedi Tiyatrosu'nda sahnelenen oyunların,

düşle gerçeği birleştiren dekorlarıyla donattığı bu odada kalıyordu.

Tiyatronun tüm emektarları bir aileden farksız yaşarlardı burada. Dafni'nin on beş yıl önce ansızın çıkagelişi, büyük bir mutluluk katmıştı topluluğa.

"Bu bir bebek!" demişti heyecanla Drago, hayal görmediğinden emin olmak için gözlerini ovuşturarak.

İbrahim, "Drago yine ne yalanlar uyduruyorsun?" diye söylenmişti, kapının önünde. Drago'nun her zamanki gibi ortalığı yerli yersiz heyecana verdiğini düşünüyor, bir yandan da yağmurun altında bahçe kapısına kadar gitmeye degecek bir şey olup olmadığını tartıyordu kafasında. Tam o sırada Tati'nin çılgılığını duydu:

"Aaa, evet bir bebek, bu bir bebek!!!"

Bayan Duran üzerinde kostümüyle kapının önüne gelmişti o sırada. "Haydi, oyun başlamak üzere! Drago, baba, neredesiniz?" diye sesleniyordu.

Tati, yüzünde şefkat dolu bir gülümsemeyle, koşarak geldi kapıya.

"Bak, Drago güllerin arasında ne buldu!" dedi.

"Güllerin arasında mı?" diye sordu Bayan Duran.

"Evet, sarı güllerin arasında, bahçe kapısının önünde..." diyerek kucağında sımsıkı tuttuğu bebeği, Begüm Duran'ın kollarına bıraktı.

Bayan Duran şaşırmişti. Ne yapacağını bilemez bakışlarla Tati'yi süzdü. Bebek hıçkırınca gözlerini bebeğe çevirdi.

"Şuna da bakın," dedi şaşkın bir gülümsemeyle, "bir kız..."

Bebeğin hıçkırığı ağlamaya dönüştü.

“Bu kadar yüksek sesle ağlamasına şaşmamalı o halde,” dedi İbrahim.

Begüm kaşlarını çattı.

“Baba!” dedi azarlar bir tonda, “Hayatında bu kadar güzel bir bebek gördün mü sen?”

“Evet, sen bu kızdan daha güzel bir bebektin.”

Bayan Duran kapının önünde, şaşkınlık içinde, ağlayan bebeği susturmaya çalışıyordu. Bu sırada Tati, kostüm odasında asılı duran kırmızı yün şalı getirdi. Soğuktan morarmış bebeği, bu şala sardılar. Tam o sırada, içeride, oyunun başlaması için sabırsızlanan seyirciler büyük bir alkış tufanı kopardı. Dafni, işte bu alkış tufanı içinde attı ilk adımını sahneye. Herkes sahnedeki yerini almak üzere ortalıkta koşturuyordu. O telaş içinde bebeği nereye koyacağını, kime vereceğini bilemeyen Bayan Duran, sahneye kucağında sıcağı görünce hemen uykuya dalan bebekle daldı. Oyuna ara verdiklerinde, Bay Duran şaşkınlıktan küçük dilini yutacaktı neredeyse. Begüm Duran’ın oyun boyunca kucağında bir yastık gibi taşıdığı kırmızı şalın içinde, mışıl mışıl uyuyan, minicik pembe elli, nohut burunlu bir bebek yatıyordu.

“Adı ne olacak bu bebeğin?” diye sordu Duran. “Hiç olmazsa şimdilik bir isim verelim. Annesi gelinceye kadar...”

Bebeği sen bulduğuna göre, sen bir isim vermek ister misin Drago?” diye sordu Tati.

“Hmm, bir düşünüyüm... Bugüne kadar hiç bir bebeğe isim koymamıştım. Doğrusu çok heyecanlı. Ne koysak acaba? Dora

halamın adını mı koysam, yoksa Elmas teyzemin adını mı? Yok yok olmaz, annemin adını mı versem yoksa..." Yardım ister gibi Begüm'e baktı. "Bir şey söyleseyenize kuzum! Kararsız kaldım iyice."

Begüm hafifçe güldü:

"O isimlerin hiçbiri olmaz," dedi. "Bak, kızcağız deminden beri Dafni Agat'ın kırmızı şalına sarılı, sessiz sedasız duruyor. Bence adı belli oldu bile. Adını Dafni koyalım."

Hepsi bir ağızdan, sevinçle haykırdı:

"Dafni, evet, Dafni!.. Evimize hoş geldin Dafni Agat!"

İbrahim ihtiyarlıktan buruş buruş olmuş elini çenesine dayamış, kuşkuyla bakıyordu sevinç içinde, bir ağızdan haykıran bu koroya. Sonunda dayanamadı:

"Durun bakalım," dedi. "Kim bilir, belki annesi çıkar gelir."

"Hep böylesin, böyle kuşkucusun İbrahim!" dedi Tati. Sitem eder gibiydi, ama sesinde sevgi dolu bir yumuşaklık vardı.

"Evet," diye araya girdi Drago, "hep oyunbozanlık yapıyorsun İbrahim!"

Kısa süren bir sessizlik oldu. Birbirlerinin gözlerinin içine bakıyorlardı, ne yapacaklarını kestirmek ister gibi. Sessizliği Bayan Duran bozdu:

"Biz de annesi gelene kadar bakarız o zaman Dafni'ye." dedi.

Yine hep bir ağızdan bağırıldılar:

"Evet, biz de annesi gelene kadar, kendi kızımız gibi bakarız Dafni'ye."

Akşamları yatağına yattığında, bu kadar çok annesi ve bu kadar çok babası olduğu için nasıl da şanslı olduğunu düşünürdü Dafni. Sonra gözlerini kapar, ‘Gerçek annem nasıl biriydi acaba?’ diye sorardı kendi kendine. Yıllarca onu aramaya gelmeyen annesini merak ederdi. Annesi, Dafni’yi o yağmurlu günde tiyatronun bahçesine neden bırakmak zorunda kalmıştı kim bilir? Acaba uzaktan uzağa izlemiş miydi, son izleyiciyi de salona aldıktan sonra bahçe kapısını kapatmak üzere dışarı çıkan Drago’nun, sesin geldiği yöne gidişini? Tati, sepetinde ağlayan bebeği bağrına bastığında, gözleri yaşla dolmuş muydu gizlendiği yerde? Bayan Duran’ın kapının önünde onu bir mucizeymiş gibi kucaklayışını görmüş müydü? Yoksa, kalabalığın arasına dalıp sepeti gül ağacının altına bırakır bırakmaz gözden yitip gitmiş miydi annesi?.. Dafni bu soruların yanıtını düşünerek dalardı uykuya.

Tiyatroda yaşayan herkes, Dafni’nin bildiği tek aileydi. Bay ve Bayan Duran, Tati, İbrahim, Drago... ve bir de keçi Cingöz. Cingöz, Dafni’nin en iyi arkadaşı, Duran Komedi Tiyatrosu’nun vazgeçilmez aktörüydü. Cingöz, Duran ailesine katıldığında, Dafni henüz yedi yaşındaydı. Kente gelen gezici sirkte görmüştü ilk kez Cingöz’ü. Ufacık boylu, bembeyaz tüylü, atik bir keçiydi. Sahnede türlü numaralar yapıyor, izleyenleri gülmekten kırıyordu. Dafni o gün eve geldiğinde, hiç durmadan Cingöz’ün numaralarını anlatmıştı İbrahim’le Tati’ye. Tati’nin yumuşacık kucağında saatlerce oturmuş, iri kara gözlerini kocaman açarak bu sevimli keçinin hünerlerinden o kadar çok söz etmişti ki, gece uykusunda bile aralıksız Cingöz’ü sayıklamıştı.

O zamanlar Dafni, Tati’yle birlikte yatardı. El ayak çekilir çekilmez Tati’nin odasına süzülürdü usulca. Bay ve

Bayan Duran durumun farkındaydılar. Yine de seslerini çıkarmazlardı. Dafni'nin bir süre sonra yalnız yatmaya alışacağını düşünürlerdi. Sabah Tati, Dafni'nin gece boyunca Cingöz'ü sayıkladığını anlatırken sesini öylesine dokunaklı titretmiş, gözlerini önüne eğerek iç parçalayıcı bir tonda öyle çok ağlamıştı ki, aslında Tati'nin ne yaman oyuncu olduğunu iyi bilen Bay Duran bile dayanamamış, sirke giderek sirk sahipleriyle kıran kırana bir pazarlığa girişmişti. Sonunda, emektar arabasının arkasında Cingöz'le tiyatronun bahçe kapısından girdiğinde, Dafni gözlerine inanamamıştı. Bay Duran, Dafni'yi alnından öpmüş,

“İşte okula başlama hediyen küçük kız,” demişti. “Ama tek bir koşulum var: Bundan sonra kendi odanda, eğer istersen Cingöz'le birlikte yatacaksın.”

Cingöz, Dafni'nin hayatında aldığı en güzel, aynı zamanda en obur hediyeydi. Kısa süre sonra, Dafni'nin kemirilmemiş tek bir pabucu, tek bir defteri, kitabı, elbisesi kalmamıştı. Ama Cingöz, sahnede o kadar hünerliydi ki elbiseleri, eşyaları ve gözüne kestirdiği her şeyi kemirerek verdiği zararları seyirciden aldığı alkışlarla fazlasıyla telafi ediyordu. Üstelik Dafni'ye gün boyu arkadaşlık ediyordu. Herkes rolünü prova eder, akşamki oyunun hazırlıklarıyla uğraşırken, ikisi birlikte vakit geçirirdi. Cingöz okul dönüşü Dafni'yi bahçe kapısında karşılar, birlikte kırlarda koşar oynarlardı. Dafni Cingöz'le birlikteyken, zamanın nasıl geçtiğini anlamazdı.

Duran Komedi Tiyatrosu'nda işlerin aksamadan yürümesi için herkesin çok çalışması gerekirdi. Her biri üzerine düşeni eksiksiz yerine getirmeliydi ki perde açılabilirdi; salonu dolduran izleyiciler, oyundan sonra neşeyle dönebilirler evlerine.

Dafni'ye de salonun temizliği dūşüyordu bu işbölümünde. Dafni şikâyetçi değildi; ama sahneye çıkmak ne zamandır dūşlerini süslüyordu. Bay Duran söz vermişti Dafni'ye. Okulu bittiğinde, bir gün o da oynayacaktı tiyatrodaki.

İşte o gün gelip çatmıştı. O da alkışların arasında seyircileri selamlayabilecekti. Dafni, Bay Duran'ın gördüğü en iyi komedyen olduğunu düşünüyordu. Bay Duran her zaman çok yakışıklı, çok bakımlı bir adamdı. Oyunları o yazar, çoğunda başrolü kendisi oynardı. Onun sözüne kimse kolay kolay karşı çıkamazdı. Bayan Duran'dan başka... İlk bakışta sert görünse de Bay Duran'ın, Bayan Duran'ın sözünden çıkmayacağını, onun bir dediğini iki etmeyeceğini herkes bilirdi. Öfkelendiğinde şimşek gibi çakan mavi gözleri vardı Begüm Duran'ın. Bay Duran, bu gözlerdeki fırtına bulutlarını harekete geçirmemek için elinden geleni yapardı. Keyfi yerindeyken ise, engin denizler gibi durgundu Bayan Duran'ın bakışları. Her zaman sarı saçlarını başının üzerinde toplar, ipeksi sesiyle şarkılar söylerdi.

“..."

*Çeşmelerin yanında duruyor*

*İhlamur ağacı*

*Gölgesine uzandığım*

*Tatlı dūşler kurduğum*

*İhlamur ağacı*

*Canım ağaç, sevgili ağaç,*

*İhlamur ağacı...”*

O akşam, oyun biter bitmez işe koyulmuştu Dafni. Bir yandan tiyatro salonunun ahşap sahnesini özenle paspaslarken,